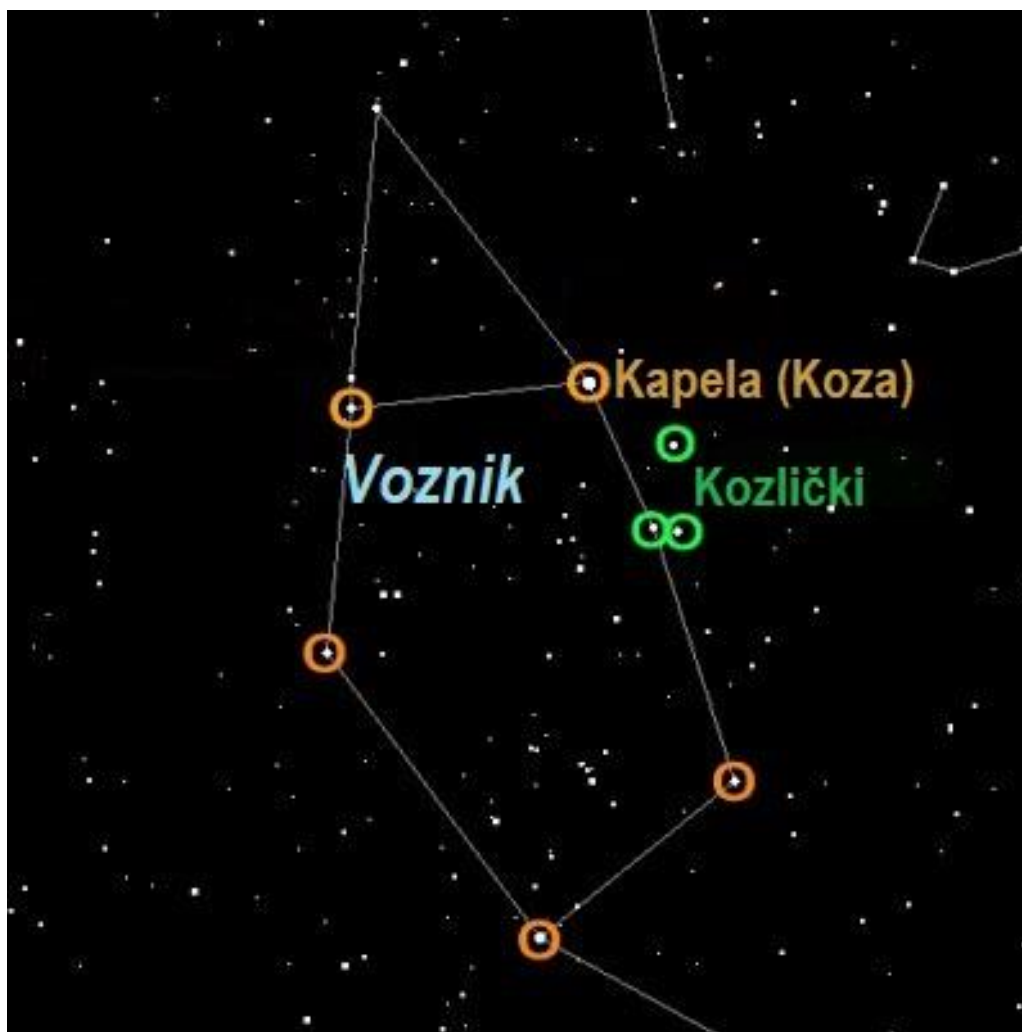

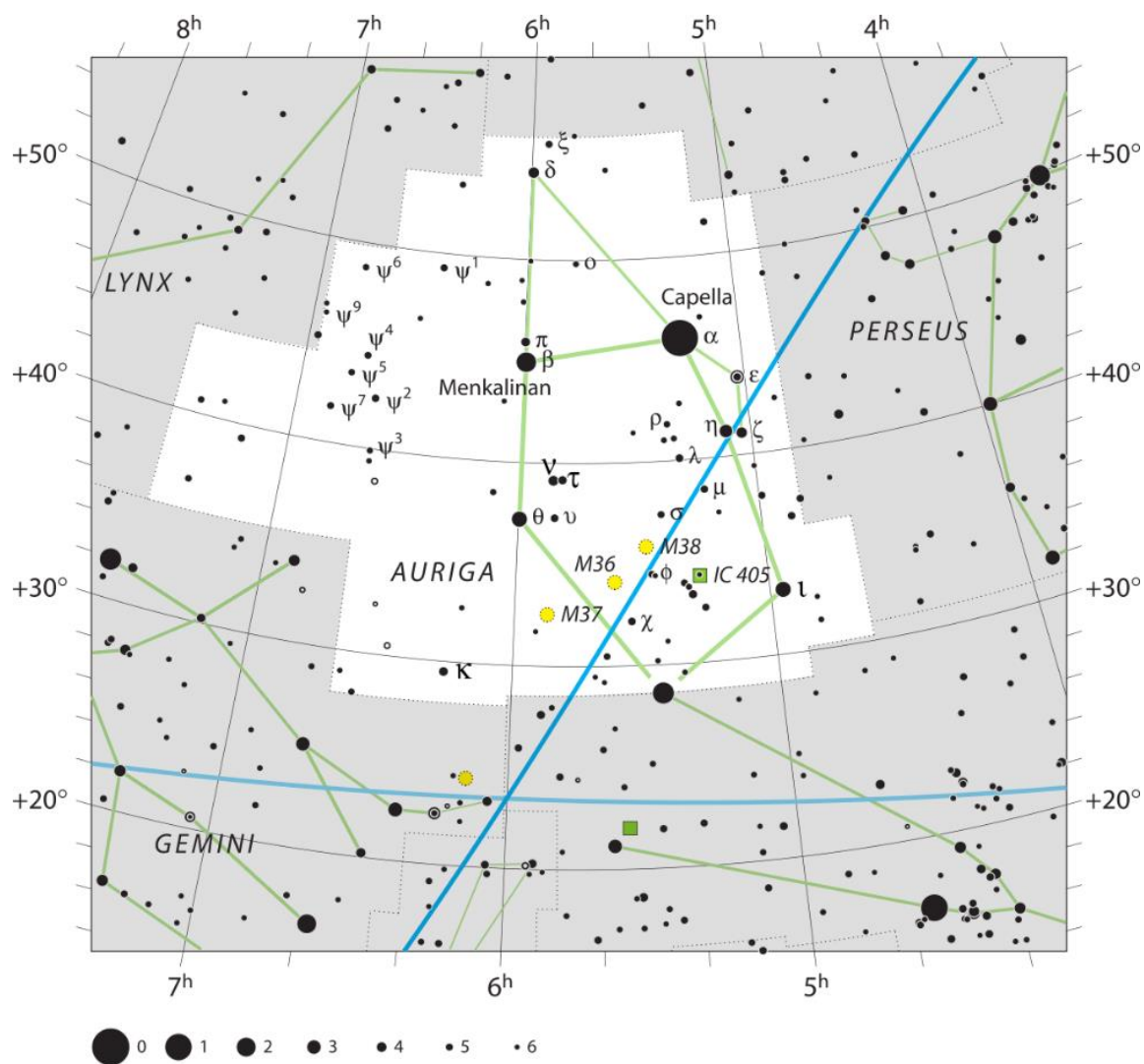
Kozlički na nebu

Na zvezdnem nebu leži veliko asterizmov. Vseh ni mogoče opisati v kratkih spisih. Najzanimivejše pa le. Vsa asterizma, ki sem jih do zdaj objavil in opisal v rubriki *Domoznanstvo*, sem sam tudi opazoval. S prostimi očmi in daljnogledom. Enega pa nisem niti opisal niti opazoval, čeprav ga že dolgo poznam, ga imel in ga imam še vedno pred nosom. To je asterizem *Kozlički* ali *Kozlički*. Dejansko gre za dva Kozlička (lat. Haedi). Eni, kot npr. Wikipedija, rečejo temu asterizmu Otroci, kar ni povsem pravilno, a je vseeno nekako sprejemljivo. Ne vemo namreč, čigavi so ti otroci. V tem spisu bo postalo vse jasno.

Ta asterizem leži v ozvezdju Voznik. Sestavljajo ga zvezde Epsilon Voznika, Zeta Voznika in Eta Voznika. O Kozličkih pišem v glavnem zato, ker jih lahko vidite in opazujete s prostim očesom, o zvezdah Epsilon in Zeta pa celo preberete še zanimiva spisa.

Kozlički, vidni s prostim očesom, na zvezdnem nebu.

Lega zvezd Epsilon (ϵ), Zeta (ζ) in Eta (η) v ozvezdju Voznik, ki sestavljajo asterizem Kozlički*.

Glavna oziroma najsvetlejša zvezda ozvezdja Voznik je Kapela, ki ji rečemo tudi Koz. To Kozo povezujejo z mitološko kozo Amaltejo, ki je kot dojenčka dojila skritega Zevsa, da ga nebi požrl oče. Prvotno naj bi Kapela z omenjenimi tremi zvezdami oblikovala svoj asterizem (menda celo majhno ozvezdje), v katerem sta zadnji dve zvezdi imenovani kot Kozlička (Haedi). Zdaj pa velja, da asterizem Kozlički vključuje samo te tri omenjene zvezde*. Naj ostane nadalje tako. Eni pripovedujejo (iztrgano iz angleškega teksta): «Kapeli rečemo tudi Koz, majčkenemu trikotniku zvezd blizu nje pa Kozlički (Kids)». In je vse v redu. Verjetno ima pri imenovanju tega asterizma nekoliko prste vmes tudi naša slovnica, to je dvojina.

* Gl. Ciril Pirč, *Sprehodi pod nebesnim obokom*, Vrtec 71 (1940/41), Tretji sprehod, str. 146 piše: »Blizu Kapele so tri zvezdice, ki jim pravimo tudi Kozliči.«

**Nebesni Voznik drži Kozo in dva Kozlička, ne tri Kozličke
(zvezdna karta iz leta 1825).**

Zvezdi, Zeta Voznika in Eta Voznika je prvi imenoval za Kozlička že starogrški astronom Kleostrat (ok. 500–ok. 430 pr. n. št.), ki naj bi iz Babilonije v Grčijo prinesel živalski krog z začetkom v Ovnju in Sončev koledar.

Kranj – Zlato Polje, 2. februar 2018

Majo Prosen